

Nieuwe kruisingen zorgen voor kleur

Bletilla

TEKST EN FOTOGRAFIE BERT VERMEIJDEN

Een aantal exotische orchideeën
is in ons land min of meer
winterhard. Met exotisch bedoel
ik hier niet tropisch, het gaat me
om orchideeën die van nature niet
in Nederland voorkomen, maar toch
goed te houden zijn.

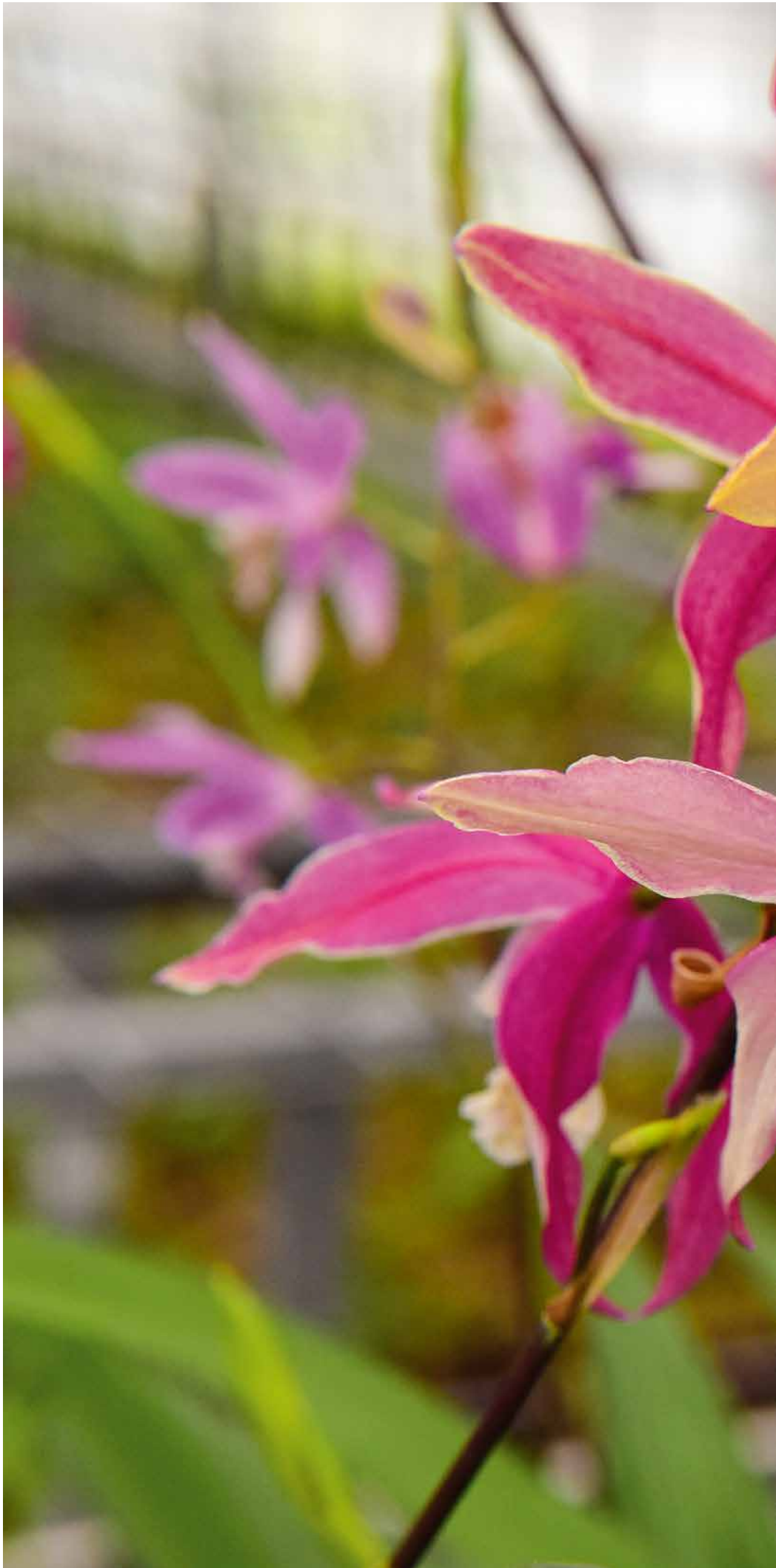

Een orchidee als *Cypripedium* of Lady slipper is een goed voorbeeld van zo'n exotische maar winterharde plant. Deze orchidee wordt tegenwoordig in allerlei cultivars en soorten aangeboden. Ze overleven gemakkelijk zware vorst, sterker nog, daar houden ze van! Er is echter geen familie zo divers als die van de orchideeën. Sommige soorten leven als epifyten – planten die andere planten als steuntje gebruiken – in het tropische oerwoud en raken de grond nooit. Andere groeien in de weides in alpiene streken. Weer andere zijn slechts op berghellingen te vinden. In Nederland komen zo'n 27 soorten orchideeën in het wild voor. De meeste laten zich nauwelijks kweken. Ze stellen veel eisen aan hun standplaats, die in veel gevallen een veel armere grondsoort moet bieden dan die van de gemiddelde tuin, en leven vaak samen met specifieke bodemschimmels. Pogingen om in Nederland groeiende wilde orchideeën in de eigen tuin te kweken zijn daarom dikwijls vergeefs. Ze verschijnen soms wel spontaan en kunnen zelfs al in uw tuin aanwezig zijn, zonder dat ze u zijn opgevallen. De bloemen, dikwijls in trosjes, zijn dan zo klein of onopvallend dat ze nauwelijks als die van orchideeën worden herkend.

OVERWINTEREN

Calanthe en *Pleione* zijn goede voorbeelden van niet in Nederland voorkomende orchideeën die u met enig geluk hier kunt laten overwinteren. Deze soorten komen steeds meer in de belangstelling. Ook van *Bletilla striata* kunt u meerdere jaren veel plezier hebben! De oorspronkelijke bloeikleur van deze plant is roze. Tot voor kort waren er naast de roze verschijning alleen een witte en een bontbladige cultivar te vinden: het enige resultaat van selectie en kruisingen. Je moet goed naar de plant kijken voor je in de gaten hebt dat je met een orchidee te maken hebt, het zou zo maar een andere vaste plant kunnen zijn.

Bletilla striata heeft de naam langs de vijver in de moeraszone te kunnen groeien en wordt soms zelfs als vijverplant aanbevolen. Dat zou nog wel kunnen lukken gedurende het zomerseizoen, maar als daarna maar een beetje winter aanbreekt, is de plant reddeloos verloren. De com-

binatie van overvloedig water en vorst is voor exotische planten met vlezige wortels en knollen vrijwel altijd fataal. Het verhaal over de natte groeiplaats is ooit door iemand genoteerd en wordt door menig publicist overgeschreven. Zo gaat het een eigen leven leiden. Niet geloven, maar vóór de winter de plant van zijn natte standplaats redden en ergens laten overwinteren. Of nog beter, op een plek zetten die meer geschikt is! Aangenomen wordt, dat *Bletilla striata* tot 6 graden vorst kan overleven, dus een gemiddelde Nederlandse winter moet geen probleem zijn. Wilt u echter zeker van uw zaak zijn of woont u in een kouder gedeelte van Nederland, dan kan het geen kwaad om *Bletilla* ergens vorstvrij te laten overwinteren.

KRUISINGEN

Bletilla kent veel meer soorten dan alleen *B. striata*. Deze soorten leven verspreid in onder meer Zuid-China, Myanmar, Korea, Vietnam, Thailand en Japan. Ze komen van origine voor op licht beschaduwde tot zonnige plaatsen van 500 meter tot aan 2000 meter hoogte. Vindplaatsen: ruig grasland, wegbermen, plekken met veel stenen in de bodem en bosranden. Ze vormen zwaardvormig blad, met een nervatuur in de lengte van het blad. De lengte van het zwaardvormige blad bedraagt uiteindelijk 30 cm en het blad verschijnt voor de bloemen. De verdikte wortels van *Bletilla*-soorten gaan tenslotte over in groene knollen.

Voor kruisingen zijn ouders als *Bletilla chartacea*, *B. foliosa*, *B. formosana* en *B. ochracea* gebruikt. Dat heeft een eindeloze variatie in bloeikleur opgeleverd. Weliswaar zijn de meeste nog nauwelijks benaamd, maar dat is een kwestie van tijd... Deze nieuwe cultivars beginnen met bloeien in juni. De bloemen volgen elkaar telkens op, dus u bent gedurende een aantal weken verzekerd van bloemen. Elke bloem, in bundels of trosjes aan het eind van een stuk langere stengel dan die van *Bletilla striata* bereikt een grootte van 5 cm. Dankzij al die recente kruisingen variëren de kleuren sterk: van wit tot aan geel en donkerroze, met alle tinten daar tussenin. Bloemen met bruingele tinten, of een combinatie van roze en geel met paars: ze zijn er tegenwoordig, de ene hybride nog mooier dan de andere. In Nederland groeit deze orchidee het liefst op een plek, waar de bodem vocht kan vasthouden. Een neutrale tot licht zure grondsoort volstaat, als standplaats voldoet halfschaduw of zon. Deze nieuwe hybriden groeien echter ook uitstekend in potten, daar is hun gespreide dus relatief lange bloeitijd alleen maar een voordeel.

Een milde Nederlandse winter wordt ook door deze hybriden moeiteloos overleefd. Wilt u er echter zeker van zijn dat u langer plezier van deze planten heeft, laat ze dan overwinteren op een min of meer vorstvrije plek. In het voorjaar kan het dorre blad worden afgeknipt en kan de plant eventueel worden gescheurd, om weer fris een nieuw seizoen in te gaan. 🌱

Meer info: gardenorchid.com

Direct bestellen: tuinorchidee-webshop.com